

„Szép a hold az égen, de sokkal szebb a Balaton tükrén.” (Eötvös Károly)

Berényi Hírlap

Balatonberény Önkormányzatának havonta megjelenő kiadványa

Március 15.

Petőfi Sándor: Nemzeti dal

Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk, vagy szabadok?
Ez a kérdés, válasszatok! -
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Fényesebb a láncnál a kard,
Jobban ékesíti a kart.
És mi mégis láncot hordtunk!
Ide veled, régi kardunk!
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Rabok voltunk mostanáig,
Kárhozottak ősapáink,
Kik szabadon éltek-haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

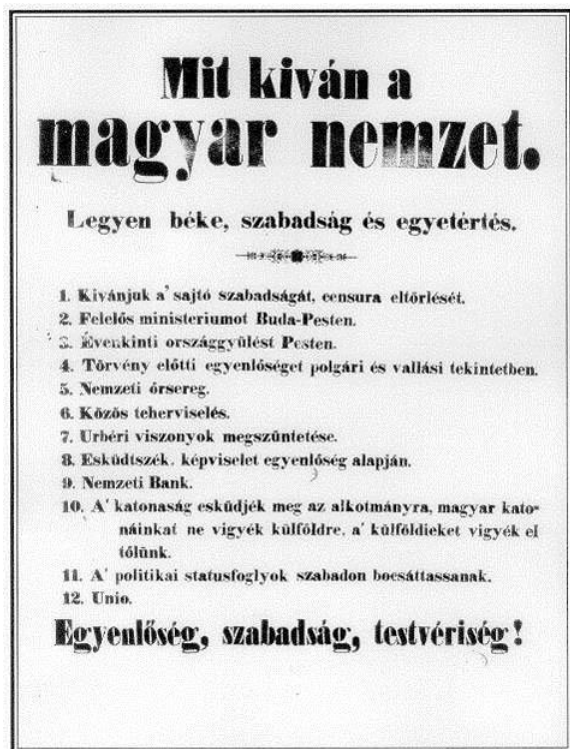
A magyar név megint szép lesz,
Méltó régi nagy híréhez;
Mit rákentek a századok
Lemossuk a gyalázatot!
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Sehonnai bitang ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

(Pest, 1848. március 13.)

Mi is lenne méltóbb arra, ha nem Petőfi Sándor Nemzeti dal című költeménye, hogy vele emlékezzünk az 1848-as forradalom- és szabadságharcra?! Ne felejtünk el március 15-én emlékezni azokra, akik életüket adták 1848-ban a szabadságért! Az önkormányzat szokásához híven idén is ünnepséget szervez március 15-én 15 órakor a Kossuth Szobornál. (A szerk.)

Harmat Árpád Péter így ír erről az eseményről honlapján, a www.tortenelemcikkek.hu weboldalon:

„Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc a magyar történelem talán legfontosabb eseménysorozata volt, hiszen először mutatkozott meg markánsan népünk összetartó ereje, nemzettudata, szabadságszeretete és büszkesége. Olyan hősök és hazafiak küzdöttek a szabad, önrendelkező, új Magyarországért, mint Kossuth Lajos, Petőfi Sándor vagy Damjanich János. Harcuk 1849 tavaszán győzelmet aratott Ausztria felett. A küzdelem mégis vereséggel zárult mégpedig az orosz beavatkozással kialakuló túlerő miatt. Nem szabad azonban soha elfelednünk legnagyobbjaink történetét, azokat az éveket, melyek a magyar történelem legkiemelkedőbbjei közé tartoznak.”

Húsvét

A hold állásának köszönhetően ebben a hónapban nem csak nemzeti ünnepünkre készülhetünk, hanem húsvétra is (húsvét mindig a tavaszi napéjegyenlőséget (márc. 21.) követő első holdtölte utáni vasárnap). Bizonyára sokan tudják, hogy húsvét a kereszténység legnagyobb ünnepe, Jézus kereszthalálának és feltámadásának emlékére. Nevében is benne van, mit jelent: a negyvennapos nagyböjt lezárulását, a hús magunkhoz vételét.

A *nagyhét*, a húsvétot megelőző hét rengeteg népszokást hordoz magával. Ilyen többek között az, hogy *nagycsütörtökön* nem szólnak a harangok, mivel úgy gondolják, ilyenkor a harangok Rómába mennek gyászolni. Remélve, hogy bő termés lesz, régen zöld ételeket - spenót, sóska - főztek ezen a napon. *Nagypénteken* halt Jézus kereszthalált, így ez a nap a gyász, a bűnbánat és a szigorú böjt napja a keresztények körében.

Babonák ehhez a naphoz, melyeket régen a parasztok megtartottak: nem mostak, nem sültöttek kenyeret, tilos volt mindenféle házkörüli munka, a fonás. Hajnalban kútvízzel mosakodtak, ez védte

meg őket a betegségektől, az állatokat is megmosdatták vele ugyanezen okokból kifolyólag. Ezen a napon sem szólnak a harangok. Nagycsütörtökön és nagypénteken, régen kereplővel igyekeztek zajt kelteni, hogy távol tartsák erre az időre a gonosz erőket. *Nagyszombaton* ér véget a negyvennapos böjt, a harangok újra zengenek. Ezen a napon víz- és tűzszenteléseket tartanak világszerte. A templomokban új tüzet gyújtanak a megszentelt tűz lángjával a remény jeleként. Este tartják a feltámadási körmenetet. *Húsvét vasárnap* Jézus feltámadásának ünnepe. Régen tilos volt a nőknek mosni, főzni, seperni. Elterjedt ezen a napon az *ételszentelés*: a húsvéti reggelit alkotó ételeket - tojást, sonkát, kalácsot, stb.- a misén megszenteltették így tulajdonítva ennek mágikus erőt. *Húsvét hétfő* a mindenki számára jól ismert, népeletből fennmaradt locsolkodás napja. A víznek megtisztító, megújító erőt tulajdonítottak. Bibliai vonatkozása is van ennek a szokásnak, miszerint a Jézus sírját őrző katonák a feltámadás hírére próbálták lecsillapítani úgy, hogy lelocsolták őket. Napjainkban a kútvizet felváltotta a kölnivíz.

Akinek kedve van és ideje is engedi, látogasson el **március 28-án a Művelődési Házba**, ahol **14 órakor** kezdődik a **húsvéti készülődés**.

A Berényi Hírlap olvasóinak ezúton kívánok az Önkormányzat és a magam nevében áldott húsvéti ünnepeket, a lányoknak – asszonyoknak sok locsolót, a fiúknak – férfiaknak sok piros tojást!

Forrás: <http://www.unnepekoldala.hu/husvet>

Horváthné Kánya Enikő

Önkormányzati hírek **DÖNTÖTT A KÉPVISELŐ-TESTÜLET**

Horváth László polgármester

A napirendek tárgyalása előtt **köszönti Gáspár Imre nyugdíjba vonult köztisztviselőt**. A képviselő-testület és a község lakossága nevében megköszöni több évtizedes munkáját, és boldog nyugdíjas éveket kíván számára. Átadja az önkormányzat oklevelét és gratulációját.

Gáspár Imre

Megköszöni a képviselő-testület megtisztelő köszönetnyilvánítását. A településen 35 évet dolgozott a 42 éves közszolgálatban eltöltött idejéből. Megköszöni, hogy a település befogadta. Igyekezett a legjobb tudása szerint a község, a lakosság, ügyfelek érdekeit szem előtt tartva ügyeikben segítséget nyújtani. A jelenlegi és múltbeli polgármesterek, tanácselnökök, vb titkárok és jegyzők részéről is megköszöni, hogy az elmúlt évtizedeket közszolgálatban tölthette a településen.

1. Jelentés a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, tájékoztató a két ülés közötti fontosabb eseményekről

Horváth László polgármester

Szóbeli tájékoztatásában elmondja, hogy a **Berény-Szentgyörgy Ipari Park Kft.** ügyében érkezett egy levél, mely szerint „Sajnálattunkra a Berény-Szentgyörgy Ipari Park Kft. által tervezett üzleti

vállalkozás nem jött létre. Mivel a törvényes működést helyreállítani nem tudjuk, szeretnénk a Berény-Szentgyörgy Ipari Park Kft-t végelszámolással megszüntetni. A 95%-s tulajdonos International Events Kft-t képviselő dr. Noll László végelszámoló taggyűlést hív össze a mellékelt levélben, hogy a végelszámolás megindításáról döntés születhessen. Kérem polgármester urat, hogy kérje a képviselő-testület felhatalmazását a szükséges intézkedésekhez.” Kényszertörlés volt a cégbíróság részéről.

Elmondja, hogy a képviselő-testület kft-vel kapcsolatos utolsó döntése az volt, hogy üzletrészt eladja a nagyobb tulajdonosnak, erre azonban a mai napig válasz nem érkezett, szerződést nem kötöttek, pénzmozgás nem volt. Az önkormányzat jogi képviselője a cégbíró megkeresését követően azt a tanácsot adta, hogy az önkormányzat részéről a korábbi döntés van érvényben, más jellegű okirat aláírására ne adjon felhatalmazást a képviselő-testület. Erre tekintettel a kérelem napirendről való levételét is kezdeményezi.

Az óvodapedagógus továbbtanulásával kapcsolatos tanulmányi szerződés kapcsán kialakult polémia végeredménye, hogy Farkas László polgármester úr a kérésétől eláll, mivel a munkáltatói kötelezés alapján tanul a dolgozó, és annak költségét az óvoda költségvetése tartalmazza.

Bejelenti, hogy a **Hotel Beach ingatlan kapcsán a NAV-tól már 13 millió Ft** megérkezett az önkormányzat számlájára. A felszámolótól és az új tulajdonostól is remélhetőleg rövid időn belül megérkezik a tartozás. A tulajdonjog bejegyzése után válik ismertté az új befektető kiléte.

Az **orvosi rendelőnél** a tető javítására kerül sor és a védőnői helyiség 4 x 4 méteres résszel bővül, nyílászárók cseréje, külső szigetelés a fő pályázati elemek.

Amennyiben a népegészségügy is engedélyezi, az óvodásokat az erdei iskolában helyeznék el a felújítás idejére, ha ez nem megoldható, akkor Balatonszentgyörgyre átviszik a gyermekeket.

a) Balatonberény Község Önkormányzat Képviselő-testülete a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról adott jelentést elfogadja.

b) Balatonberény Község Önkormányzat Képviselő-testülete a két ülés között végzett munkáról, fontosabb eseményekről, intézkedésekről adott beszámolót elfogadja.

c.) Balatonberény Község Önkormányzat Képviselő-testülete megismerte a NAV Sm. Igazgatósága 2334482760 számú tájékoztatását Varga Zsolt János képviselő KOMA törléséről. A képviselő-testület Varga Zsolt János Balatonberény Liszt F. u. 6. szám alatti képviselő tekintetében további intézkedést nem tesz, mivel ismételt felvételét kérte a KOMA nyilvántartásba, és a 2018. február havi nyilvántartásban már ismét szerepel.

d.) Balatonberény Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Berény-Szentgyörgy Ipari Park Szolgáltató Kft. ügyében nem ad felhatalmazást a polgármester részére Dr. Noll László végelszámoló által kért ügyben.

2. Civil szervezetek 2018. évi pályázati bírálata

Zibák István Józsefné Pénzügyi, Településfejlesztési, Környezetvédelmi, Idegenforgalmi Bizottság elnöke

Az előző évekhez hasonlóan a helyi civil szervezetek határidőre benyújtották pályázataikat, egy kivételével a Balatonberényi az Idősekért és Gyermekekért Alapítvány kivételével. A szervezetek kisebb-nagyobb emeléssel kérték a támogatásokat. Az idei év költségvetése a közmunkaprogram megváltozása miatt komoly pénzügyi források bevonását igénylik, ezért a bizottság a 2017. évi szinten javasolja egyelőre a támogatások oda ítéletét. A Magyar Tenger Vízisport Egyesület tekintetében a bizottság javaslata, hogy közvetlenül támogatási szerződéssel 300 000 Ft támogatást biztosítson az önkormányzat, mert a kft. által végzett munka értéke 800 000 Ft.

A Bizottság a benyújtott pályázatok, a rendelkezésre álló költségvetési keret és elkötelezettségek alapján – a következők szerint javasolja megállapítani a támogatásokat:

Pályázó neve	összeg
Balatonberényért Egyesület	400 000 Ft
Keresztelő Szent János Plébánia	500 000 Ft
Nyugdíjas Egyesület	270 000 Ft
Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület	450 000 Ft
Balatonberényi Községi Sportegyesület	5 300 000 Ft
Balatonberényi Magyar Tenger Vízisport Egyesület	300 000 Ft
Vöröskereszt Balatonberényi Alapszervezete	200 000 Ft
Összesen:	7 420 000 Ft

Horváth Péter alpolgármester

Hozzászólásában elmondja, hogy az önkormányzat is látja, hogy a civil és civil szervezet között is vannak különbségek. Vannak olyan civilszervezetek, amelyek önkormányzati feladatot is megoldanak, így például a turisztikai egyesület.

Miután a település a turizmusból él, ezért fontos, hogy az ilyen jellegű civilszervezetek működését támogassa az önkormányzat. Természetesen a civilszervezeteket nem lehet összehasonlítani, mert más-más alaptevékenységet látnak el.

a.) Balatonberény Község Önkormányzat Képviselő-testülete a civil szervezetek 2018. évi támogatását – a benyújtott pályázatok, a rendelkezésre álló költségvetési keret és elkötelezettségek alapján – a Pénzügyi Bizottság javaslata szerint állapítja meg.

b.) Balatonberény Község önkormányzati Képviselő-testülete a civil szervezetek további támogatási lehetőségéről a 2018. II. félévi bevételek teljesülése függvényében 2018. szeptember havi ülésén dönt.

3. Pénzügyi, Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Idegenforgalmi Bizottság 2017. évi munkájáról beszámoló

Előadó: Zibák István Józsefné PTKI Bizottság elnöke (Előterjesztés a jegyzőkönyv melléklete.)

Zibák István Józsefné Pénzügyi, Településfejlesztési, Környezetvédelmi, Idegenforgalmi Bizottság elnöke

A televíziót nézők, a lakosság számára ismerteti a bizottság beszámolójának fontosabb adatait, a bizottság feladatait.

Horváth László polgármester

Köszönetet mond a bizottság elnökének, a bizottság tagjainak, akik munkájukkal a testület alapos döntéseit előkészítik. A testületi munkát nagyban elősegíti, hogy a bizottság ülésén szinte minden esetben, minden képviselő is részt vesz, így az egyes témákat alaposan át tudják beszélni.

Balatonberény Község Önkormányzati Képviselő-testülete a Pénzügyi, Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Idegenforgalmi Bizottság 2017. évi munkájáról **adott beszámolót elfogadja.**

4. Szociális, Egészségügyi, Kulturális és Oktatási Bizottság 2017. évi munkájáról beszámoló

Előadó: Jeroscsáki Józsefné SZEKO Bizottság elnöke (Előterjesztés a jegyzőkönyv melléklete.)

Jeroscsáki Józsefné Szociális, Egészségügyi, Kulturális és Oktatási Bizottság Elnöke

A televíziót nézők, a lakosság számára ismerteti a bizottság beszámolójának fontosabb adatait, a bizottság feladatait. Megköszöni az Alapszolgáltatási Központ munkatársainak munkáját, közreműködését, mellyel a bizottság döntéseinek végrehajtásában, előkészítésében adnak. Megköszöni a hivatal köztisztviselőinek munkáját, amellyel a pontos, részletes előterjesztéseket tárgyalhat a bizottság.

Horváth László polgármester

A község rászoruló lakói nevében is köszönetet mond a bizottság munkájáért. A kérelmek mögött családok, személyek állnak, akik számára a bizottság körültekintő döntései biztosítják a támogatásokat, a költségvetési keretek között.

Gazda János képviselő

Mint bizottsági tag elmondja, hogy az elmúlt évben elutasító döntést csak abban az esetben hoztak egyszer, amikor a rendeleti előírásoknak nem megfelelő kérelem érkezett, minden más esetben akár méltányossági alapon is, de minden rászoruló kérelmét akceptálta a bizottság és támogatást nyújtott.

Balatonberény Község Önkormányzati Képviselő-testülete a Szociális, Egészségügyi, Kulturális és Oktatási Bizottság 2017. évi tevékenységéről **adott beszámolót elfogadja.**

5. Balatonberény Község Önkormányzat 2018. évi költségvetésének elfogadása

Horváth László polgármester

Az önkormányzat 2018. évi költségvetésének összeállítását meghatározó körülmény volt, hogy január elsejétől jelentősen megváltozott a közmunkaprogramok feltételrendszere. A jelenlegi évben 3-6 fővel számolhatnak a közmunkaprogram keretében, viszont a község területeit gondozni kell. Emiatt a költségvetésben 26 millió Ft támogatás átadásáról döntenek a Kft részére. Az költségvetés első fordulójának tárgyalásakor még komoly gondot jelentett ez a tény, viszont idő közben jó

hírként érkezett, hogy a Hotel Beach elkelt, és az önkormányzat a több éves adóhátralékokhoz hozzájuthat. Az év során, a korábbi évekhez hasonlóan szigorú gazdálkodást kell folytatni, de az őszi folyamán ez biztosítja, hogy az előző évhez hasonló fejlesztéseket tudnak végrehajtani. A képviselő-testület elkötelezett a felelős gazdálkodási szemléletért, a további bevételek növelésében. A bevételek növelését oly módon kívánják biztosítani, amelyek generálják azt, de a jövőt illetően át kell tekinteni a feladat megoldások mikéntjét, a helyi adók struktúráját. Az őszi időszakra már megbízható, tény adatokkal tudnak továbblépni, és a következő évekre a feladatellátás biztonságát is szolgáló munkaerőigényt feltérképezni, és annak költségeit tervezni. A kft-nek átadásra kerülő többlet támogatás – 26 millió Ft – nem kidobott pénz, mert a település rendje, közterületeinek esztétikus megjelenése is generálja a többletbevételek képződését.

Horváth Péter alpolgármester

Az önkormányzat a 2018. évi költségvetése stabil, a kötelező feladatok megoldása biztosított, a fejlesztések mértéke lehet kérdés. A közfoglalkoztatással kapcsolatos események már az előző évek tendenciái alapján várhatóak voltak. Azok a személyek, akik dolgozni akarnak, részükre tisztességes bért fognak adni, természetesen ez a bérköltségek növekedését is jelenti. A gazdálkodás jövőben biztonsága érdekében a képviselő-testületnek olyan modellt kell kialakítania, amely fenntartható. Fontos, hogy a költségvetés stabil, és az EU forrásoknak köszönhetően jelentős fejlesztésekkel gazdagodhat a település.

Balatonberény Község Önkormányzat Képviselő-testülete a saját bevételei összegét, valamint az adósságot keletkeztető ügyleteiből eredő fizetési kötelezettségeinek három évre várható összegét **az előterjesztés mellékletét képező tartalommal állapítja meg.**

Horváth László polgármester

Megköszöni a képviselő-testület, a bizottságok tagjainak, a hivatal munkatársainak a község 2018. évi költségvetésének előkészítésében végzett korrekt munkát és segítséget.

6. Egyéb ügyek

Horváth Péter alpolgármester

A község lakosságát is foglalkoztatja a napokban több médiában megjelent hír a **LED-es közvilágítási projekt** kapcsán. Elmondja, hogy Balatonberény nem érintett a kérdésben.

Gazda János képviselő

A **nádasok** kezelésével kapcsolatosan átadott egy hírányagot a polgármesternek, kéri, hogy ennek áttanulmányozása alapján a helyi viszonyokra vonatkozóan a lehetőségeket vizsgálják meg.

Horváth László polgármester

- Horváth Péter alpolgármester kérdésére elmondja, hogy a **játszóterek** eszközein kisebb javítási munkák vannak, illetve aljzathomok csere, amelyeket az időjárás függvényében a kft. minél előbb el fog végezni.

- A **TOP pályázatok** kapcsán elmondja, hogy az óvodai projekt kiviteli tervezése jól halad. A többi projekt esetében még vannak feladatok, illetve nem igazán a **tervek** szerint haladnak az előkészítő munkák. Olyan híreket is hallani, hogy az év végi határidőt módosítják, kitolják esetleg.
- Gazda János képviselő kérdésére elmondja, hogy a Kossuth utcai vasúti átjárónál említett 15 méteres töredezett járdaszakasz felújítására az őszi fejlesztési tervek kapcsán kerül sor. A napokban volt a helyszíni szemle a gyalogos átkelőhelyek kiépítése kapcsán. Az eddigi elképzelések valószínűleg még sem oldhatóak meg, mely szerint a vasúti átjárókat megvilágítását biztosító oszlopokra kerülne a gyalogos átkelőhelyek világítása. A megoldás valószínűleg napelemes lámpák felszerelése lesz.
- Zibák István Józsefné képviselő kérdésére a balatonkeresztúri iskolába járó 22 gyermek autóbusszal való közlekedése kapcsán elmondja, hogy a tankerület vezetője ígéretet tett arra, hogy megfelelő érdeklődés esetén a tankerület az iskolabusz indítását biztosítja. Ezzel kapcsolatosan rövidesen személyesen keresi fel a tankerületet.
- Horváth Péter alpolgármester kérdésére elmondja, hogy a vasúti kő felhasználásáról a képviselő-testület fog dönteni, hiszen annak helyszínre szállítása, bedolgozása a zártkerti utakra költséget is jelent. A kft ügyvezetője már felmérte a zártkerti utakat a tekintetben, hogy mely szakaszok a kritikusak, amelyekre a követ kell majd elhelyezni.

Horváth László
polgármester

Értesítés fogadóóráról

Tisztelt Választópolgárok!

A képviselő-testület **minden hónapban** (kivétel: július, augusztus, december) az **ülés előtti** héten, **csütörtökön**, nyáron **18**, illetve télen **17 órától** fogadóórát tart a **Művelődési Házban**.

A soron következő fogadóórák: március 22., április 19.; május 24., június 21.

Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk!
Balatonberény Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

Történelmünk

Rigó Lajos: Balatonberény krónikája (részlet)

Látnivalók

„A római katolikus templom (Kossuth L. u. 58. szám) falán tábla hirdeti, hogy **műemlék** gótikus templom a XIV-XV. századból, a torony 1800-ból.” „A templomot 1350 körül kezdték

építeni, a török időkben elpusztult, de a Hunyady család 1798-ban barokk ízlésben restauráltatja. Gótikus jellegét kívülről ma is mutatják a szépen kiképzett támpillérek és a szentélynek a nyolcszög három oldalával záródó része. Déli oldalán lévő (jelenleg még elfalazott) gótikus ablakai és bejárata bizonyítja az eredeti stílusát. A templom barokk stílusú; kő szenteltvíztartó, a falban gótikus szentségtartó-fülke (pasztofórium) – az oltár mellett félig kibontott mérműves gótikus ablak és papi ülőfülke látható. Az oltárkép Murillo-kép másolata és a gyermek Keresztelő Szent-Jánost ábrázolja. A templom déli oldalánál lévő copf ízlésű talpazaton álló Szent-Vencel szobor 1793-ból való. A templom kulcsa a plébánián – Kossuth L. u. 102. szám – kérhető el.”

A fenti idézetekből láthatjuk, hogy Balatonberény a Balaton kultusz kialakulása kezdetén az első helyek közé tartozott. Gróf Hunyady Imre 1881-ben megépíttette az első nyaralót, amelyet a község lakói, mint grófi épületet kastélynak neveztek. A gróf példáján felbuzdulva további nyaralókat építtettek: a mai Baranya Megyei Tanács Gyermeküdülőjét, a Marzsó-féle villát, a Karay-villát, a Jalsoveczky-villát és a Somogyi uraság villáját, mely az első óvodának adott helyet. Ezeket követte az Armuth-telep, mely a környék legnagyobb szállodája és vendéglátó helye volt. Majd a mai OKISZ helyén a Magyar Tenger Szálloda. Az Armuth-telep folytatásában épült a marcali Rozmanith bőrgyáros villája és Páli Lajos vendéglős három egyforma villája. Így az egész nyugati rész a vasút mellett villaszerűen beépült. Ebben az időben épült a mai Mátravidéke KTSZ üdülője, amely ugyancsak szállodai célt szolgált.

A község üdülőhelyi fejlődéséről szűk képet ad Kanyar József megyei levéltár-igazgató – Balatoni fürdőkultúra történeti fejlődése – című írása és statisztikája, amely a „Somogyi Szemle” 1966-os évi és az 1967-es évi 1-es számban jelent meg. Ebből a déli parti községek történeti statisztikája az alábbi képet mutatja az 1890-93-as évekből.

1890 – 1893. A fürdőhely neve:	Állandó lakosság száma:	Fürdővendégek száma:	Villák száma:	Vendéglők száma:	Kiadó szobák száma:
Balatonberény	1294	505	6	1	120
B.keresztúr	867	157	-	-	30
Fonyód	886	272	17	1	-
Balatonboglár	951	244	4	2	60
Balatonlelle	1085	136	4	1	30
Balatonszemes	711	146	-	-	-
B.földvár	135	-	10	3	80
B.szárszó	890	251	-	1	-
Zamárdi	898	-	5	-	-
Siófok	2361	1483	20	3	-

Amint látjuk, a Balaton déli oldalán Balatonberény volt a második legnagyobb község 1294 lakossal. Siófok előzte meg 2361 fővel. A többi község mind 1000 lélekszám alatt volt, csak Balatonlellének volt 1085 lakója. Ekkor még a községben 120 kiadó szoba volt 505 nyaralóvendéggel. Csupán Siófoknak volt 1483 vendége. A többi községben a kiadó szobák száma 100 alatt, míg a fürdővendégek száma 300 alatt volt. A fejlődés akkor volt a legnagyobb.

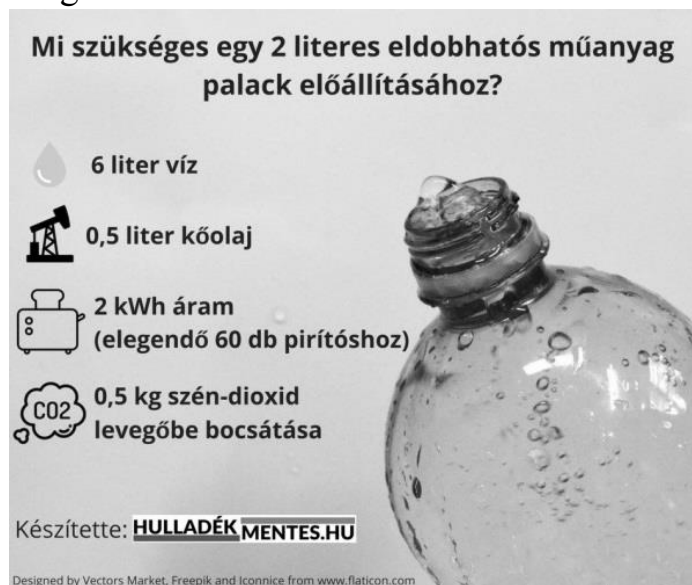

Környezetünk

A szemét elleni harc fontossága

Úgy érzem, kell még egy kis motiváció, egy kis elrettentés annak érdekében, hogy minél többen komolyan vegyék ezt a küldetést.

A *tüllövés napja* minden évben arra a napra esik, amikor az 1 évre elegendő erőforrásainkat felhasználjuk. Ez sajnos egyre korábbi időpontra esik. Míg 2011-ben szeptember 27-re esett, 2017-ben már augusztus 2-án elérte az emberiség azt a pontot, amikor feléltük a Föld egy évre elegendő erőforrásait. A természet ettől a naptól nem képes újból előállítani annyi energiát, mint amennyit elhasználtunk, így az emberiség már a bolygó következő évi erőforrásait használja. Ennek az az oka, hogy több szén-dioxidot bocsátunk ki a légkörbe, mint amit az óceánok és az erdők el tudnak nyelni, és gyorsabb ütemben halászunk és vágunk ki erdőket, mint amilyen ütemben azok újra tudnának termelődni. Annak, hogy többet veszünk el a természettől, mint amennyit biztosítani tud számunkra, negatív hatásai vannak. Például gyakoribbak a hőségriadók Magyarországon, az egész világon kevesebb a rendelkezésre álló tiszta víz és ehető hal.

Az üdítőital-gyártók az 1970-es években kezdték rászoktatni az embereket arra, hogy a csapvíznél nagyságrendekkel drágább, környezeti problémákat okozó és vitatott adalékanyagokat tartalmazó palackokból igyanak vizet. A palackok legyártásához 3-szor annyi vízre van szükség, mint amennyi a flakonba kerül. Mindezek tetejébe a műanyag gyártása során keletkező szennyvíz használhatatlanná válik a felhasznált kémiai összetevők miatt, így a palackozott vizek fogyasztásával hatványozottan terheljük érzékeny vízbázisainkat. Egy-egy palackozott víz árának

90%-át a csomagolás viszi el, vagyis egy olyan eszközért fizetünk, amelyet néhány perc után eldobunk. Ezek a palackoknak az anyaga általában szelektív gyűjtés révén újrahasznosítható, ugyanakkor csak alacsonyabb minőségű termék készíthető belőle. Emiatt a műanyag palackok gyártásának igénye fokozza a kőolaj-kitermelést. Képzeld el egy PET-palackot, aminek a negyede kőolajjal van tele. Ennyi fosszilis tüzelőanyag szükséges a palack legyártásához. A nem szelektív kukában kikötő palackok évszázadokra konzerválódnak a hulladéklerakókon, vagy légszennyező anyagokká alakulnak át az égetőkben, de a legrosszabb esetben akár a természetbe is kikerülhetnek (egy 2015-ös kutatás szerint évente 8 millió tonna műanyag kerül a szárazföldről az óceánokba).

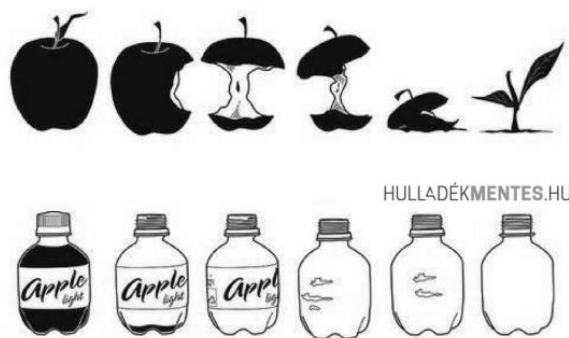
Egy alma átlagos lebomlási ideje 2 hónap, ha komposztáljuk, ha nem a kukába dobjuk ki. A hulladéklerakón esélye sincs lebomlani. A hulladékegetőben pedig ideje nincs hozzá. Egy PET palack bomlási ideje egyes becslések szerint 450 év, ám ez félrevezető. Egy műanyag palack sosem fog igazán lebomlani, csak aprózódik, az nem ugyanaz. A bomlási folyamat végén az alma újból

szerves, hasznos részévé válik a természetnek. A palack aprózódása fizikai folyamat, egyre kisebb méretű műanyag darabokat eredményez. Így jönnek létre a mikroműanyagok, amik 5 mm-nél kisebb műanyag darabkák. Kedvenc hobbijuk magukba szívni a vegyi anyagokat. A pici műanyag darabkákat az állatok megeszik. Az állatok testében a vegyi anyagok felszabadulnak a műanyagokból. A felszabadult vegyi anyagok bekerülnek a táplálékláncba. A táplálékláncnak Te is részese vagy.

A műanyagszennyezés már globális méreteket öltött. Németországban 24 sörmárkában, mézben és cukorban is találtak műanyag darabokat és szálakat. Nem ismerjük a műanyagszennyezés egészségügyi hatásait.

Tényleg szeretnéd feltenni még azt a kérdést, hogy mi értelme a hulladékcsökkentésnek, az újrahasználatnak, és a hulladékok hasznosításának?

Tudtad?

Forrás: hulladekmentes.hu

Giczi Anita

Az időjárás alakulása 2017-ben Balatonberényben és környékén II. rész

(A cikk első felét a februári számban olvashatták! A szerk.)

Augusztus:

5 kánikulai nappal kezdett. 4-én volt az év legmelegebb napja, 36 °C-kal. Összesen 12 kánikulai nap volt Piros riasztás az egész országra. Melegrekordok dőltek meg. Legmelegebb a Csongrád megyei Kübekháza volt: 40,5 °C. Előtte Európában Szardínia sziget déli részén 50 °C-ot mértek.

Szeptember:

Jellemző a változékonyság. Nyári és az őszi napok 50-50%-ban osztódtak el. Sok volt az eső.

Október:

1-10-ig hűvös, őszi napok voltak, 14-16 °C-kal- 11-től kellemes „Idős hölgyek” nyara jött, csaknem három hétig tartott. 28-án szélvihar, hidegfronttal érkezett. Siófok környékén 131 km/h erősségű szélvihar tombolt. Ezt mi megúsztuk, észre se vettük.

November:

3 nap reggel volt -1 °C. A hónap elején 12 °C a déli órákban, a hónap második felében 6-8 °C volt zömmel.

December:

1-10-ig változékony az idő. Reggel gyenge minimumok, -2 °C, kétszer volt -4 °C hónapban. 10-től a hónap végéig inkább kora tavaszinak mondhatjuk az időjárást. 18-20-ig kissé télies, -1 °C. Karácsonykor napközben 7 °C, másnapján 10 °C.

Néhány érdekes tudományos adat:

- 40 fényévnyire, a Naphoz hasonló csillag körül 7 Földhöz hasonló bolygó kering. Elképzelhető, hogy ott is van élet 1-2 bolygón.

- Fa Nándor 93 nap 22 óra 52 perc 9 másodperc alatt vitorlázta körbe Földünket, 63 évesen, egyedül. Kikötéskor pezsgőt bontott. Sok magyar várta a francia tengerparton.
- Meteorológusok szerint a karácsony és a szilveszter körüli rendkívül enyhe időjárásunk összefüggésben volt az észak-amerikai rendkívül hideg, -30 °C, -40 °C-os szélviharos időjárással.

A csapadékmennyiség alakulása 2017-ben Balatonberényben

Hónap	Mennyiség	Hónap	Mennyiség
Január	28,3 mm	Július	74,9 mm
Február	63,0 mm	Augusztus	30,4 mm
Március	20,9 mm	Szeptember	169,0 mm
Április	29,4 mm	Október	68,8 mm
Május	23,9 mm	November	56,9 mm
Június	69,4 mm	December	69,6 mm
Összesen	234,9 mm	Összesen	469,6 mm

Egész évi csapadék összesen: 704,5 mm

Tóth Lajos
ny. tanár

Baba-mama
A dackorszak

Köszöntöm a kedves olvasókat! Szeretnék egy sok családot érintő dologról írni, ami gyakran megnehezíti a mindennapokat a kisgyermekkel, ez pedig a dackorszak. Cikkem célja, hogy kicsit megértsük, milyen folyamatok zajlanak le a kicsikben, így talán mi anyukák könnyebben átvészeljük ezt az időszakot.

A dackorszak körülbelül fél éves korig tartó időszak. tünete, hogy a gyerek időről-is durcáskodik, vagy – és ez hisztizik. Ilyenkor kezd éntudata, és rájön arra, hogy vágyai, igényei, szükségletei párhuzamosan az is kiderül elképzelései gyakran nem ezért folyamatosan feszegeti kitörés legtöbbször két dolog nagyon szeretné

másfél éves kortól három és A dackorszak legjellemzőbb időre, naponta akár többször még inkább jellemző - kialakulni a gyermek saját, mindenkitől független vannak. Ezzel számára, hogy a környezete esnek egybe az övével, a határokat. Az érzelmi miatt történhet: ha a kicsi érvényesíteni az akaratát

valamiben, de saját fizikai vagy értelmi korlátai miatt még nem képes rá, vagy ha a kicsi a szülő vagy a környezet által felállított korlátba ütközik. Mindkét esetben heves frusztrációt él át a kicsi, ami aztán addig feszül benne, míg muszáj kiadnia magából.

A hiszti célja több minden lehet:

- Figyelemfelkeltés
- Akaratkinyilvánítás
- Frusztráció (pl.: valamit szeretne elmagyarázni, de még nem tudja megértetni magát; valami olyat szeretne csinálni, amire fizikailag még képtelen, és ezek a sikertelenségek bosszantják)
- Féltékenység
- Fáradtság
- Éhség

Mit tehetünk, hogy könnyebben túléljük ezt a nehéz korszakot?

- Tudatosítsuk magunkban, hogy ez csak egy időszak, amin át kell esni. Így, ha időben felkészítjük magunkat talán nem fog olyan nagy hatást gyakorolni ránk ez a helyzet és könnyebben tartjuk meg türelmünket.
- Hagyjuk kibontakozni az önállósági törekvéseiket, közben pozitív támogatást biztosítsunk nekik.
- Amikor valami nem sikerül, akkor mutassuk meg hogyan kell jól csinálni, közben ne legyünk korholóak, kioktatóak.
- Ne erőszakoljuk minden esetben a gyerekre az akaratunkat!
- Szabályok kellenek!
- Előzzük meg a hisztit! Egy idő után előre láthatjuk mik azok a helyzetek, amik hisztire adnak okot. Ezeket próbáljuk elkerülni.
- A nyílt tiltás csak olaj a tűzre. Ne tiltsunk egyértelműen, inkább használjunk olyan szófordulatokat, amivel kikerüljük a tiltást. (Pl. Később megengedem...) Így megvan a lehetősége annak, hogy elérje, amit akar, de így a szabályokhoz való alkalmazkodást is tanulja.
- Figyelmeztessük előre mi fog történni!
- Éreztessük, hogy nem hat ránk a viselkedése, de ne teljes közönnyel, csak folytassuk, amit elkezdtünk.
- A humorérzékünk soha ne hagyjon el bennünket!
- Zökkentsük ki, tereljük el a figyelmét!
- Ne hagyjuk magára, nehogy kárt tegyen magában vagy tárgyokban! Ez egy tanulási folyamat, amiben nagy segítségére lehetünk.

Legutolsó sorban pedig minden gyerek más, minden gyerek máshogy éli meg ezt az időszakot, nekünk kell megtalálni a legmegfelelőbb megoldást az átvészelésre. Remélem tippjeimmel valamelyest segíteni tudtam. Mindenkinek könnyű és gyors dackorszakot és rengeteg türelmet kívánok!

Szmolár Anikó

Közérdekű információk és olvasói cikkek

A kenesei barlanglakók

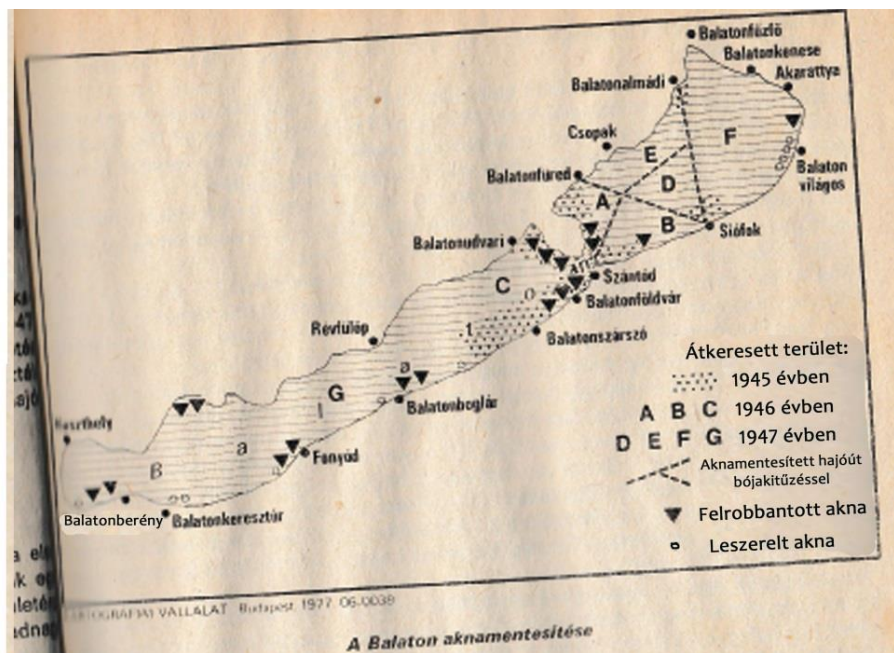
Lóki Vendel tanyája ott húzódott meg a kenesei magas partok alatt. A víz akkor még a partfalakig ért. Telkének egyik kerítése a hatalmas agyagfal, másik a Balaton. A baj csak az volt, hogy szerény viskóját még a dédöregapja építette. Így aztán egy viharos szeptemberi napon, ha az öreg Sánta Mari néni el nem kiáltja magát, bizony a három gyereket maga alá temette volna a leomló fal.

Másnap kora reggel nyakába vette Vendel a falut, hogy fedelet keressen maguknak. Sógor, koma, rokon akadt bőven a faluban, de mikor elmondta mi járatban van, mindenki elzárkózott a segítségnyújtás elől. A bíró meg a hivatalbéliek bölcs biztonságával oktatta ki. – Ami veled történt, arról nem tehet senki. Mi lenne, ha mindenki hozzám futna a nyomorúságával? Segíts magadon, az Isten is megsegít! –Nem vagyok koldus, csak szegény ember!- húzta ki magát büszkén Vendel! – Akkor miért jöttél hozzám kéregetni? Kinek nincs, annak nincs. Ez a világ rendje. A faluvégi tatárlik mindenkié, oda beköltözhetsz!

Nem volt más választása. Az ősz a küszöbön állt. Három gyerekével, feleségével, s Mári nénivel nem tölthette a szabad ég alatt a telet. Talált egy jó tágas barlangot. Egy álló napig takarította az évtizedek porától. Két napig tartott, míg apránként felhurcolta a család holmiját. Darabokban felvitte azt is, ami a kunyhóból megmaradt. Meszet oltott, s fehérre kimeszelte a barlangot. Úgy mondják, akinek megvan a lelki békéje, annak a munkához is megjön a kedve. Napról napra vidámabban dolgozott, kezdeti elkeseredettsége elszállt. S, mintha a sors is kárpótolni igyekezett volna, megkészsereződött halászszerencséje. A következő nyáron már piros muskátli virított a barlanglakás ablakában. Ezen a nyáron nekiállt bővíteni szerény hajlékát. Összeköttetést fundált ki a szomszéd barlang felé. Éppen második szobájuk fenekét bővítette, mikor ásója megcsikordult valamin. Egy rozsdás vasláda fordult ki a földből ásója nyomán. A rozsdás lakat könnyen kinyílt, a láda színültig volt arannyal. Vendel először nagyon megörült, aztán megrettent. A családjának nem szólt semmit. Egész éjjel gondolkodott. Kora hajnalban vette zekéjét, s elindult a bíróhoz. – Mit akarsz már megint? – förmedt rá az mérgesen. – A kincset hoztam be. – felelt Vendel. – Miféle kincset? Tán megháborodtál? – Inkább azt akarom elkerülni, hogy megháborodjak. – s kiborította az aranyat az asztalra. – A tatárlikban találtam. – S nem tartottad meg magadnak? – döbrent meg a bíró. – Szegény ember vagyok. Engem is megkísértett, ami most bíró uram eszét háborgatja. Az a hegy ott fenn, jó tanácsadó. Nem tudom, miért pont nekem adta a kincset. Kegyelmed mondta, a tatárlik mindenkié. Ha mindenkié, akkor az arany, amit a föld mélye rejtett, az is mindenkié.– Magadnak nem tartottál meg semmit? – képedt el a bíró. – Nem. Gondoltam bíró uram nekem adja, ami a becsületes megtalálót illeti. A többit meg használja úgy, hogy soha többet ne kelljen egyetlen hajlékát veszített emberrel sem úgy beszélni, ahogy velem tette, épp egy esztendeje.

Lipták Gábor nyomán írta: Csiri

A Balaton aknamentesítése

1944 ősztől 1945 tavaszáig Magyarország hadművelleti területté vált. Miskolc- Gyöngyös- Budapest- Székesfehérvár- Balaton- Barcs vonal és az ettől északra fekvő területek aknasűrűsége magas volt. Különösen hírhedtté vált a mesztegnyői aknamező. Az aknakutatók mostoha körülmények között dolgoztak, szállásukról, ételmezésükről a helyi lakosság gondoskodott.

A Balaton aknamentesítésére 1945. június 2-án indult el a balatoni

aknakutató osztag, Petneházi Zoltán százados vezetésével. Helyettese Hernádi Ferenc hadnagy lett. Először a Tihanyi-félsziget és a szántódi rév környékén dolgoztak. 1945. május 15-i adat szerint itt a németek kb. 400 db érintőaknát telepítettek. Néhány ladikból és horpadt pontonból nehézkes úszótagokat készítettek, melyeket evezőkkel hajtottak. Aknakeresőkötéllal nem rendelkeztek, sérült polgári hajókról leszerelt sodronykötelet használtak. Hídvégi János így számol be munkájukról. „Egyszerű, kezdetleges eszközökkel kezdtük el a munkát. Felszerelésünk, melyet magunk gyűjtöttünk össze, néhány utászladikból állt. Reggeltől estig dolgoztunk. Mivel nem volt a kezünkben az akna telepítésének terve, nekünk kellett az aknákat felderíteni. Délelőttönként 15-20 kilométert eveztünk, s naponta 8-10 aknát szedtünk fel.”

A korabeli jelentések szerint alig két hónap alatt mintegy 240 db aknát emeltek ki és semmisítettek meg. Az előkerült nagy mennyiségű robbanóanyagot az újjáépítési munkálatoknál használták fel. (A szétszedett érintőaknákból darabonként 50 kg trotilt nyertek ki.) A Tihanyi-félsziget környékét 3 méteres mélységig mentesítették. Az itt telepített kb. 400 akna egy része elszabadult a fenékhorgonyról (kb. 160 db) és elsodródott a Balaton távoli részeibe. Fáradtságos, idegtépő munkát végeztek nap, mint nap. Saját magukat „mennybemeneteli társaságnak” hívták.

A Balaton aknamentesítésével egyidőben el kellett végezni a zalai és somogyi partok megtisztítását is. A németek még a tél folyamán taposóaknákat raktak a Balaton jegére. Ezeket olvadáskor a víz és a szél a déli partra sodorta ki, ahol is besüllyedtek az iszapba. Megközelítően 200 000 taposóaknát szedtek ki. A mentesítő munka közben kiemelték a Sió-csatornából egy AN 1. jelzésű aknásznaszádot és két motorcsónakot.

A téli hónapokban a tűzszerészek az úszótestek kijavításával és utászok kiképzésével foglalkoztak. 1946 tavaszán előre elkészített terv alapján mezőkre osztották a vízfelületet, ez alapján végezték az

aknafelderítő, ill. mentesítő munkát. 2016-ban a víztükör északkeleti, majd 1947-ben a délnyugati részét fésülték át. A nádasokban különösen sok aknát találtak.

Így a Balaton hajózás, halászat és üdültetés számára biztonságossá vált.

A Kis-Balaton területén 15 aknát szedtek fel.

/Forrás: Gellért Tibor Tűzszerészek, aknakutatók/

Csiri

Sport

Labdarúgás: folytatódik a bajnokság

Ha a pályák állapota megengedi, március 18-án folytatódnak a megyei II. osztály küzdelmei. Csatunk keretében változás nem történt. A felnőtt együttes a negyedik, az ifi a tizenkettedik helyről várja a folytatást. Miután 2018 őszétől egy csoportos lesz a megyei II. osztályú bajnokság is, így csatunknak az első nyolc között kell végeznie ahhoz, hogy bent maradjon.

A soron következő fordulók párosítása a következő:

Somogyvár – Balatonberény: 2018.03.18. (vasárnap) 15.00 óra

Balatonberény – Zamárdi: 2018.03.25. (vasárnap) 15.00 óra

Somogyjád – Balatonberény: 2018.04.01. (vasárnap) 15.00 óra

Balatonberény – Lengyeltóti: 2018.04.08. (vasárnap) 16.00 óra

Az elől álló csapatok a pályaválasztók. Az ifjúsági mérkőzések a felnőtt összecsapások előtt kezdődnek.

Horváth Péter

Kulturális élet és programok

A Művelődési Ház állandó programjai

Kedd: 14.00-16.00 Németajkú polgárok klubbja

Szerda: 17.00-18.00 Nyugdíjas Egyesület énekkari próbák

Csütörtök: 17.00 Informatika tanfolyam, kezdő, újrakezdő; VÁRJUK A JELENTKEZŐKET!

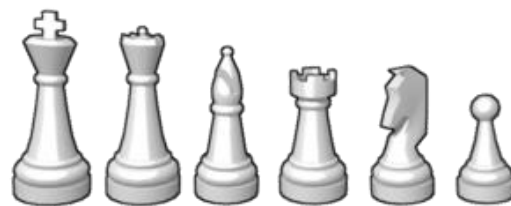
Péntek: 17.00-19.30 Sakk-kör

Szombat: Kabala táncsoport próbák, Színjátszók napja

Igény szerint nyitva tartás alatt kártya, társasjáték, és asztaliteniszezési lehetőséget biztosítunk!

Könyvtár - epont nyitvatartása:

Kedd-péntek: 8.00-10.00; 14.00-18.00; Szombat: 14.00-18.00

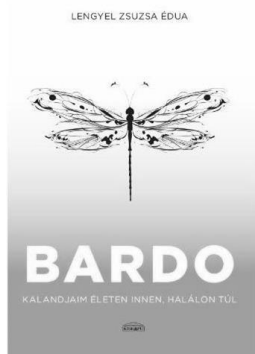

Márciusi-áprilisi programok:**Március 14. 10.00** Baba - mama klub**Március 15. 15.00** Ünnepi megemlékezés a Kossuth szobornál**Március 23. 14.00-16.00** Véradás**Március 22. 17.00** Képviselőtestület fogadóórája**Március 28. 14.00** Húsvéti készülődés; Játsszoház
gyermeknek és kreatív felnőtteknek**Április 14. 15.00** Szavalóverseny**A programváltozás jogát fenntartjuk!****A könyvtárban bővebb felvilágosítás kapható a rendezvényekről.****Mindenkit szeretettel várunk!*****Tervezzük „Ügyes kezek” szakkör indítását:***

Kézimunka: kötés, horgolás, hímzés, varrás

Süti-sütöde

Várjuk a jelentkezőket!

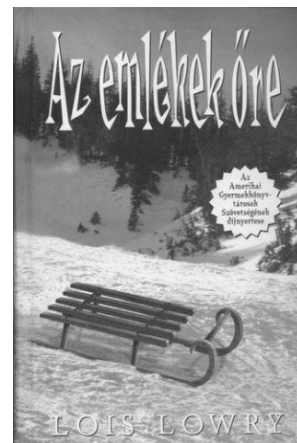
Mit olvassak? – A könyvtáros ajánl**Lengyel Zsuzsa Édua - Bardo / Kalandjaim életem innen, halálom túl**

A Bardo nem egy átlagos olvasmány. Egy nagyon különleges szürreális világba csöppentem az olvasása közben, érdekes volt minden egyes mozzanata. Nem gondoltam volna, hogy egy effajta képzeletbeli élet (a halál után) ennyire elgondolkodtató lehet...

Lois Lowry: Az emlékek őre*Ifjúsági regény, megéri elolvasni!*

Lois Lowry igazán nagy fába vágta a fejszét, amikor úgy döntött, hogy ideje megértetni a gyerekekkel a szeretet és a szabadság fontosságát.

Az emlékek őrével kezdődő négykötetes könyvsorozat ugyanis egy szeretetdeficitos univerzumban játszódik, ahol mindenkinek kiutalják a gyerekét, ahol az érzelmek ellen bogyókat szednek az emberekkel és ahol a halál súlyával senki nincs tisztában – cserébe a tökéletes szociális és gazdasági biztonságért és a háborúktól és időjárási szélsőségektől mentes világért.

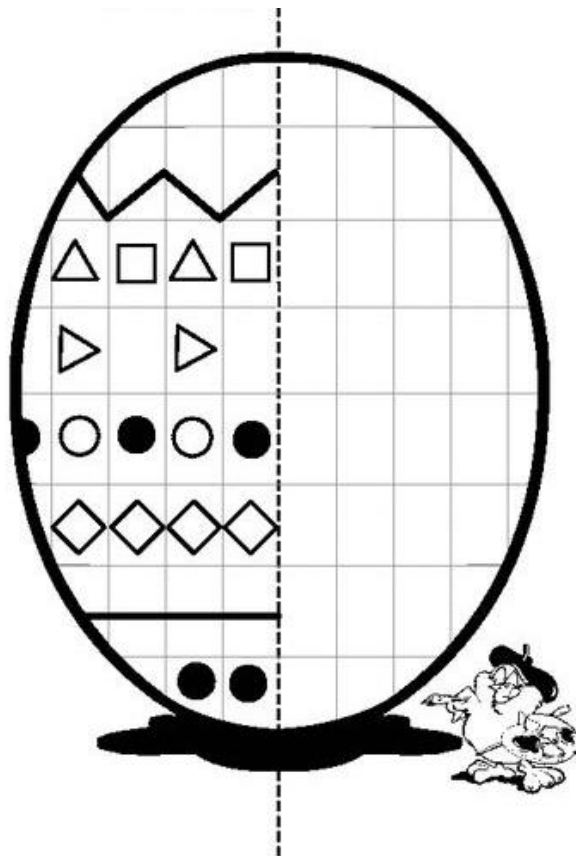
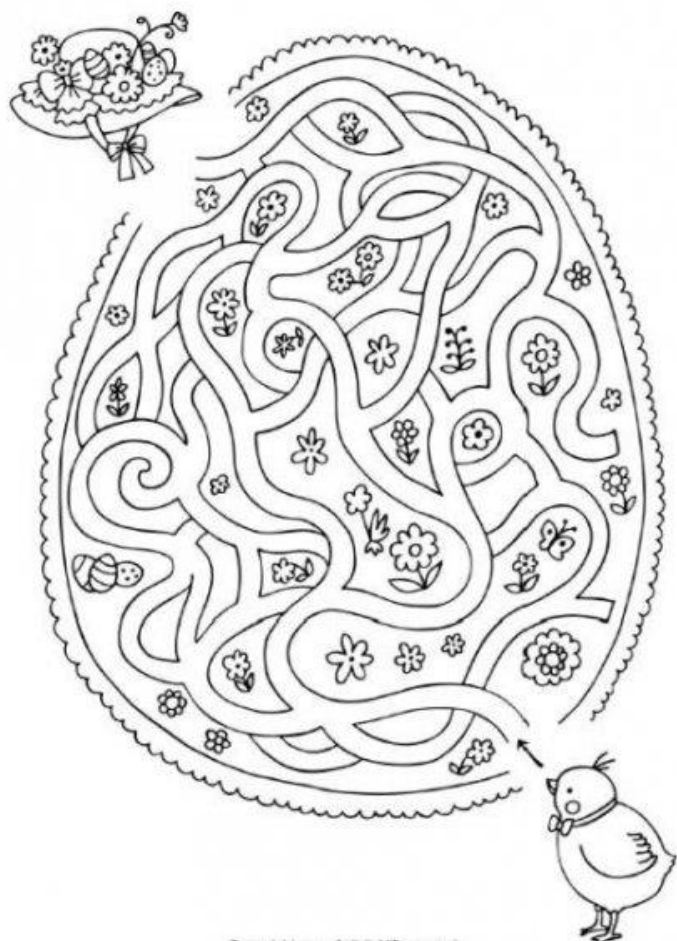

Szórakoztató

Húsvéti szórakoztató nem csak gyerekeknek!

Vezesd el a kiscsibét a kalapjáig!

Tükrözés. Tudod folytatni?

Felhívás Véradás Balatonberényben!

Időpont **2018. március 23. péntek 14-16 óra között**

Helyszín: **Művelődési Ház**

Amit feltétlenül hozzon magával: **személyi igazolvány, lakcímkártya és TAJ kártya!**

LEGYÉL TE IS HŐS! ADJ VÉRT, ÉS MENTS MEG HÁROM ÉLETET!

Impresszum

Kiadó: Balatonberény Község Önkormányzata, 8649 Balatonberény, Kossuth tér 1.

Főszerkesztő: Horváthné Kánya Enikő

Elérhetőségek: hirlap@balatonbereny.hu; Facebook: Berényi Hírlap

Nyomtatás: Toronyi Zsolt, TSR Kft.

Az áprilisi szám lapzártája március 31.!

**TISZTELETTEL MEGHÍVJUK ÖNT ÉS
KEDVES CSALÁDJÁT
2018. MÁRCIUS 15-ÉN 15.00 ÓRAKOR
A KOSSUTH SZOBORNÁL TARTANDÓ
ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉSRE.**

KÖSZÖNTŐT MOND: HORVÁTH PÉTER ALPOLGÁRMESTER

**FELLÉPNEK: VARGA PAMÉLA
IFJ. HORVÁTH LÁSZLÓ
CSICSERGŐ ÓVODA NÖVENDEKEI
NYUGDÍJAS EGYESÜLET DALKÖRE**

KOSZORÚZÁS

**MINDEN KEDVES ÉRDEKLŐDŐT SZERETETTEL VÁR:
BALATONBERÉNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA**

MEGHÍVÓ

SZAVALÓVERSENYRE

Balatonberényben, a Művelődési

Házban, 2018. április 14-én,

szombaton 15.00 órától, a könyvtár szervezésében

immár 12. alkalommal József Attila születésnapja

alkalmából költészet napi szavalóversenyt rendezünk.

Nevezni szabadon választott, korosztálynak megfelelő
verssel lehet.

Minden résztvevőt díjazunk!

SZERETETTEL VÁRJUK!

